

NRO 14137 Vite mosse – Lerums kommun Område av riksintresse för naturvård

Områdesnummer: NRO 14137 **Områdesnamn:** Vite mosse **Kommun:** Lerum **Kartblad:** 7B 4h

Area: 76 ha **Naturgeografisk region:** 21b Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap.

Södra Västergötlands sprickdalsområde. **Kust/havsregion:** - **Regionindelning för sjöar och**

vattendrag: - **Agrara kulturlandskapsformer:** - **Landskapsform:** Sprickdalslandskap. **Riksvärde:**

Landskapstyp **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** Svagt välvd mosse, topogent kärr Fauna

Värdeomdöme: Myren vid Gråbo är orörd och representativ för den naturgeografiska regionen.

Myren har rikt fågelliv. Förekomst av Alkonblåvinge. **Huvudkriterier:** A, B, D **Stödkriterier:**

Naturlighet, kontinuitet, representativitet, nyckelområde raritet. 249 **Förutsättningar för bevarande:**

Området bevaras som öppet hedlandskap medelst bete och/eller bränning. Värde påverkas negativt av

bl a skogsbruksåtgärder såsom sådd, plantering, dikning och gödsling. **Säkerställande och**

internationell status: Områdets huvuddrag: Området kring Vite mosse på Vättlefjäll karaktäriseras

av småkuperad, starkt bergbunden terräng med tunt jordtäckte. Hällmarker, fukthedar och myrar bildar

mosaik. I de centrala delarna saknas träd och buskar. Fram till senare delen av 1800-talet ingick

området i det ljunghedslandskap som karaktäriserade utmarkerna öster om Göta älv. Sedan hävden

(bete, bränning, svedjning) upphört beskogades hedarna under decennierna kring sekelskiftet.

Markerna vid Tolsjöhult, som tillhör de allra magraste på Vättlefjäll, kan ha berörts av dessa

planteringar. På 1910-talet drog en större brand över området. År 1974, innan området ånyo övergicks

av brand, karaktäriserades området av spridda dungar och trädsamlingar i ett för övrigt öppet landskap.

I de centrala delarna vid Vite mosse fanns då i huvudsak enstaka barrträd spridda över de ljungheds- och

gräsbevuxna bergen. Efter senaste branden har en stor del av området varit föremål för

beskogningsåtgärder i form av markberedning och frösådd. Det centrala området kring Vite mosse har

dock ej berörts. Ljung och blåtåtel är dominerande arter i hedvegetationen. Västliga arter som

klockljung, klockgentiana och tuvsäv är karaktäristiska inslag. I myrvegetationen är myrtiljan

framträdande. I området finns goda populationer av nattskärpa och trädlärka samt spelplatser för orre.

Den hotade fjärilsarten alkonblåvinge har här en rik förekomst. **Anmärkingar:** VMI-id: 07B4H12

Referenser: Göteborgsregionens kommunalförbund 1975: *Vättlefjälls naturområde*. Schafferer, T.

1984: *En hedrelik på Vättlefjäll*. Älvsborgs natur 3. Sylven, M. & Hammarstedt, O. 1987: *Fjärilsfynd*

på fuktheden. Älvsborgs Natur 4. 1987.